

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΕΑΤΡΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α΄. ΘΕΡΙΝΗ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛ. ΛΕΠ. 10

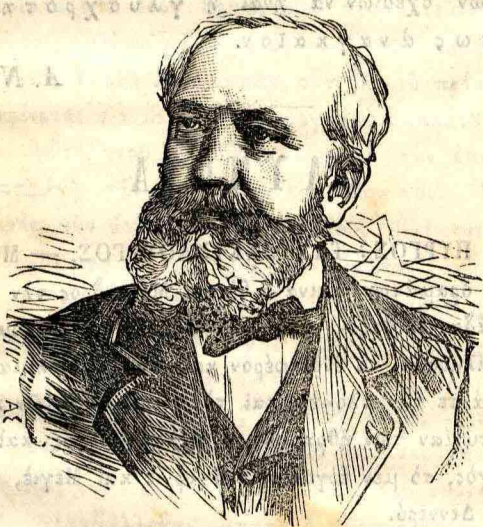
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΛΩΤΕΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ Δραχ. 2:50
Δημόσια, Τραπεζικά Γραφεία Δραχ. ν. 5:—

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Πλατεία Αγίων Θεοδώρων
—Οικία Γ. Βακαλοπούλου—

M. DAVILOUD

Ο Davioud γεννήθη κατά τὸ ἔτος 1823 ἀπέθανε δὲ τὴν 6 Ἀπριλίου 1881 ἐν Παρισίοις.

Λαβὼν ἅπαντα τὰ βραβεῖα τῆς εἰς σχεδιαγραφίαν εἰδικῆς σχολῆς, εἰσῆλθεν ὡς σχεδιαστὴς εἰς τὴν νομαρχίαν τοῦ Σηκουάνα.

Τὸ 1849 ἔτυχεν τοῦ δευτέρου βραβείου τῆς Ῥώμης ἡ πρώτη αὐτοῦ οἰκοδομὴ ὑπῆρξεν τὸ θέατρον ἰ' E l a m p e s κατὰ τὸ 1850.

Κατόπιν τὸ 1855 ἀνομάσθη ἐπιθεωρητὴς τῶν περιπάτων καὶ τῶν δειροφυτειῶν. Ἄπασαι αἱ περὶ τὸ δάσος τῆς Boulogne οἰκοδομαὶ ἐκδομήθησαν διὰ τῶν σχεδίων του. Ἡ κρίνη J a i n t M i c h e l τὸ 1859 καὶ τὸ Πανόραμα τῶν Ἡλυσιῶν Πεδίων ἐκδομήθη ἐπίσης παρ' αὐτοῦ, ὡσαύτως καὶ τὸ θέατρον τοῦ Châtelet καὶ τῶν ἐθνῶν. Ο Davioud ὑπῆρξεν ἀποκλειστικῶς ὁ δὸς τὸ σχέδιον τοῦ Trocadero.

Τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς Παγκοσμίου ἐκθέσεως ὁ Davioud προσεβιάσθη ἀξιωματικὸς τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς (1 Μαΐου 1878).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ. ΘΕΑΤΡΟΝ. ΚΑΛΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

I

Τὰ γράμματα ἀσκοῦσιν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν πεπολιτισμένων τάξεων ἐπιρροὴν ἔτι μεγαλειτέραν ἢ ἡ ἐπιστήμη. Τὸ κάλλος τῆς μορφῆς ἔχει γόνιτρα, ἅτινα ἐλλείπουσιν ἐν τῇ ψυχρᾷ θεωρίᾳ. Τὰ ἔργα τοῦ Σαίξπηρου καὶ τοῦ Βάλτεσκοττ εἰσὶν γνωστότερα τῶν τοῦ Βάκωνος καὶ Νεύτωνος. Ὁ γαλλικὸς πολιτισμὸς ὀφείλει μᾶλλον εἰς τὸν Ῥακίνα, Μολιέρον, Βολταίρον, ἢ εἰς τὸν Βυφφῶνα, Λαπλάς καὶ Δουπύνον. Ὁ Γκαίτε καὶ ὁ Σίλλερ ἐφώτισαν καὶ ἐνθουσίασαν κύκλους πολὺ ἐκτενεστέρους ἢ ὁ Κάντιος ἢ οἱ ἀδελφοὶ Humboldt. Αὐτὸς ὁ Lessing ἐνήργησε περισσότερο ἐπὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ διὰ τοῦ δράματός του «Νάθαν» ἢ διὰ τοῦ *Laocoon*.

Τὰ ἔργα τῆς ποιήσεως, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐπιστήμης, εἰσὶν δημιουργίαι ἀτομικαί. Οὐχ ἦττον ὅμως ἡ Πολιτεία δύναται νὰ τιμᾷ καὶ ἀμείβῃ τοὺς καλοὺς ποιητάς, νὰ τοὺς προστατεύῃ ἐναντίον τῆς τυποκλοπίας, νὰ διαδίδῃ τὰ ἔργα τῶν. Νὰ τιμωρῇ παρρησίᾳ τὰ κακοῦθη καὶ διαφθείροντα ἔργα, δύναται μάλιστα νὰ ἐκφράξῃ δημοσίᾳ τὴν ἀποδοκιμασίαν τῆς διὰ τὰ κακὰ βιβλία, ἅτινα, διὰ τῶν τεχνασμάτων τοῦ ὕφους, διαφεύγουσιν τὴν τιμωρίαν τοῦ νόμου.

Ἐπῆρξαν πολλὰκις λίαν μικροὶ πρίγκηπες ἐξασκοῦντες θαυμασίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν γραμμάτων. Κάρολος-Αὐγουστος τοῦ Saxe-Weimar καὶ ἡ μικρὰ αὐλή του ἠμαύρωσαν ἐπὶ τινα χρόνον τὰς αὐτοκρατορικὰς καὶ βασιλικὰς αὐλὰς τῆς Βιέννης καὶ τοῦ Βερολίνου, καὶ δύνανται νὰ συγκριθῶσι μετὰ τοῦ Λουδοβίκου XIV, καὶ τῆς λαμπρᾶς ἀκολουθίας του, καὶ τῆς ὑψηλῆς προστασίας του, ἣν εἶχε διὰ τοὺς γάλλους ποιητάς.

Πρέπει ἐν τούτοις ν' ἀποφεύγῃ τις ἀπὸ τοῦ νὰ μεταπίπτουν τὰ δικαιώματα τοῦ συγγραφέως εἰς μονοπώλιον ἀποκλειστικὸν ὑπὲρ τὸ δέον πικραταμένον. Ὑποφέρομεν συχνάκις ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας τὰ ἄτοπα τοῦ συστήματος τούτου. Οἱ μεγάλοι γερ-

μανοὶ ποιηταὶ δὲν κατεστάθησαν εἰμὴ πρὸ ὀλίγου ἐντελῶ, προσίτοι εἰς τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦτο, ἔνεκεν τῆς ἀρσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ συγγραφέως, ἥτις ἐπέτρεψεν τὰς εὐθυνας ἐκδόσεις.

II

Τὸ θέατρον δὲν ἔχει πλέον τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸν χροκτῆρα ὑψηλὸν, ὃν εἶχεν αὐτὸ ἐν τῷ ἀρχαίῳ ἑλληνο-ῤωμαϊκῷ κόσμῳ. Κατὰ μέγα μέρος διότι ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία δὲν τὸ εἶδε ποτὲ μὲ καλὸν ὄμμα. Ἐν τούτοις ἡ ἐπιρροή του εἶνε ἀλόγη μεγάλη, καὶ ἡ πολιτικὴ δὲν δύναται νὰ τὸ παρίδῃ. Τὸ θέατρον εἶνε διασκεδάσις καὶ εὐχαρίστησις δι' ὄλους· ἄρα εἶνε πάντοτε καλὸν ἢ χαρὰ νὰ διαδέχεται τὴν ἐργασίαν. Ἀλλὰ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ θεάτρου ὑπὸ τὴν αἰσθητικὴν, ἠθικὴν καὶ διδακτικὴν ἐποψίαν εἰσὶν ἔτι σπουδαιότερα.

Τὸ θέατρον δὲν εἶνε πλέον δημόσιον καθίδρυμα, ὡς ἐν τῇ ἀρχαιότητι, μ' ὅλας τὰς ἐπιχορηγήσεις, ἃς τῷ παρέχουσιν ἐνίοτε οἱ ἡγεμόνες καὶ αἱ κυβερνήσεις, καίτοι εἶνε τὸ κόσμημα τῶν πρωτευουσῶν αὐτῶν. Διότι τῷ ὄντι, τὸ θέατρον, ὡς ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ποίησις, δὲν εἶνε πλέον ἔργον τῆς Πολιτείας. Ἡ ἀποστολὴ τῆς σκηνῆς εἶνε νὰ καθιστᾷ τὰ ἔργα τῆς φιλολογίας αἰσθηματικώτερα καὶ ζωηρότερα. Ὁφείλει λοιπὸν νὰ ὑποτάσσεται γενικῶς εἰς τοὺς αὐτοὺς κανόνας, εἰς οὓς καὶ ἐκείνη.

Καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε κατασταθῆ ἔθ ν ι κ ὠ τ ε ρ ο ν, οὐχ ἤττον τὸ θέατρον θὰ ἀνῆκεν μᾶλλον εἰς τὸν λαόν, ἢ εἰς τὸ ὄργανισμένον ἔθνος ἢ τὴν Πολιτείαν. Διότι οὔτε ὁ νόμος, οὔτε ἡ ἐξουσία, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον ὁ πολίτης, ὑπαγορεύουσιν τὴν γλῶσσάν των καὶ τὸ πνευμά του, ἀλλ' ὁ ποιητής. Ἡ ἐπιτυχία μάλιστα καλοῦ δράματος δὲν μένει ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐνὸς Κράτους. Τὰ μεγάλα δραματικὰ ἔργα εἶνε μᾶλλον ἀνθρώπινα παρὰ ἐθνικά. Ὁ Σαίξπηρ, ὁ Λέσσιγγ, ὁ Γκαίτε, ὁ Σίλλερ, ἔγραψαν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ μουσικὴ ἔχει μάλιστα τὸ πλεονέκτημα νὰ ᾔηται ἐξίσου νοητὴ εἰς πάντας τοὺς πεπολιτισμένους λαούς. Διὰ τοῦτο τὸ μελόδραμα δὲν εἶνε παράστασις ἀποκλειστικῶς ἐθνικῆ· καθόσον ἡ ἐθνικότης ἐν αὐτῷ δὲν διακρίνεται εἰμὴ διὰ τινων χρωματισμῶν ἢ ἰδιαιτέρων ῥυθμῶν, οἵτινες ἀφίνουσιν εἰς τὸ εἶδος τὸν μέγαλον παγκόσμιον χαρακτῆρά των.

Ἡ Πολιτεία ὀφείλει λοιπὸν ν' ἀποφεύγῃ τοῦ νὰ καθιστᾷ τὸ θέατρον δ η μ ὀ σ ι ο ν μ ο ν ο π ὶ λ ι ο ν. Διότι, ὡς ἡ φιλολογία οὕτω καὶ τὸ θέατρον ἀνήκουσιν προπάντων εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν. Ἡ μεγάλη του ὄμως ἐπιρροὴ δίδει δικαίωμα εἰς τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐξασκῇ ἐπ' αὐτοῦ διὰ τῶν νόμων κανονικὴν τινα ἐπιτήρησιν, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ βοηθῇ ἐν καλῶν θεάτρων.

Τὸ θέατρον πρέπει νὰ ᾔηται τελεία εἰκὼν τοῦ δραματικοῦ πνεύματος τοῦ λαοῦ· ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑψῇ τὴν ψυχὴν τῶν θεατῶν ὑπεράνω τῶν καθημερινῶν φροντίδων τοῦ κοινοῦ βίου. Ὁ ὑποκριτής, καίτοι ὀφείλων νὰ ᾔηται πρὸς πάντας νοητὸς, δὲν πρέπει νὰ ᾔηται χ υ δ α ἰ ο ς. Ἐτι ὀλιγώτερον τῷ εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ κερδοσκοπῇ ἐπὶ τῶν κακῶν ὀρέξεων τοῦ πλήθους, ἢ νὰ κερδίῃ τὴν δημοτικότητα διὰ τῶν χυδαιότητων, ἢ δι' αἰσχυρῶν τολμημάτων.

Ἄς ἀναπολῇ τοὺς λόγους τούτους τοῦ Σαίξπηρ.

«ὦ! πόσον πληγόνει τὴν καρδίαν μου ν' ἀκούω ἕνα ῤωμαλαῖον ἄνδρα, μὲ λυτὴν φενάκην, νὰ κατακερματίζῃ πάθος τι, καὶ νὰ τὸ κατακερματίζῃ μάλιστα εἰς ῥάκη, νὰ σχίζῃ δὲ τὰ ὦτα τῶν ἀκροαμένων, οἵτινες ἐν γένει δὲν ἐκτιμῶσι ἢ μίμδν τινα ἀκατάληπτον, καὶ τὸν θόρυβον». (Ἀμλέτος [μετάφρ. Β.

Οὐγγῶ, σκην. IX]). Πρόκειται πραγματικῶς ἐνταῦθα περὶ τῆς ὑγείας τοῦ δημοσίου πνεύματος· ὅθεν ἡ Πολιτεία πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῇ ὅπως διδάσκονται ἐπαξίως τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων. Αἱ ἐπιχορηγήσεις τῶν καλῶν θεάτρων δὲν εἶναι ποσῶς περιτταί. Τὰ μεταγενέστερα μάλιστα κράτη θὰ ἔκασμον φρονίμως νὰ καθιστῶσιν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὰς μεγάλας σκηνὰς πλέον προσιτὰς εἰς τὸν λαόν, καὶ ἰδίως εἰς τὰς ἐργατικὰς τάξεις.

III

Ἡ ζωγραφικὴ, ἡ γλυπτικὴ καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἔχουσι καὶ αὐταὶ ἀναλόγως τὴν σπουδαιότητά των.

Κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἡ τέχνη ἐνεπνέετο πρὸ πάντων ἐκ τῆς θρησκείας. Ἐκτοτε ὅμως ἀπηλλάγη ὀλίγον κατ' ὀλίγον, διὰ νὰ κοσμήσῃ καὶ τὸν λαϊκὸν βίον.

Ἡ τέχνη εἶνε ἐπίσης ἔργον ἰδιωτικόν, τῆς ὁποίας αἱ πρόοδοι ἐνδιαφέρουσιν ἐμμέσως τὴν Πολιτείαν· διό, τὰ δημόσια σχολεῖα τῶν καλῶν τεχνῶν, τὰ δημόσια μουσεῖα τῆς ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, τὰ ἀναγερόμενα μνημεῖα πρὸς τιμὴν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, τῶν θριάμβων καὶ τῆς δόξης τοῦ ἔθνους. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ εἶνε ἴσως ἡ τέχνη ἡ ὀμιλοῦσα κάλλιον εἰς τὸν λαόν. Οἰκοδομὴ μεγαλοπρεπῆς μεγάλου ῥυθμοῦ ἀνυψεῖ τὰς ψυχὰς μετὰ σπανίας δυνάμεως, καὶ φέρει τὸν τύπον τῆς ἀθανασίας.

Τὸ μεγαλεῖον τοῦ Κράτους ἀπαιτεῖ ἵνα αἱ δημόσιαι οἰκοδομαὶ διακρίνωνται διὰ τῆς εὐγενείας καὶ τῆς σοβαρᾶς καλλονῆς τῶν σχηματισμῶν των, νὰ πληρῶσι τοὺς ἀνθρώπους σεβασμοῦ καὶ θαυμασμοῦ, ὡς τὰ μεγάλα θρησκευτικὰ μνημεῖα. Δὲν πρέπει δὲ βάσις τῶν σχεδίων νὰ ᾔηται ἡ γ λ υ σ χ ρ ὶ τ η ς καὶ τὸ ἀ π ο λ ὺ τ ω ς ἀ ν α γ κ α ἰ ο ν.

A. Noliph.

Ο Λ Υ Μ Π Ι Α

ΜΕΛΑΣ ΠΥΡΓΟΣ: ΤΑΧΥΔΑΚΤΥΛΟΥΡΓΟΣ. — Μεταξὺ τῶν πέντε νέων δραμάτων, ἅτινα ὁ θίασος Μένανδρος τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἐδίδαξεν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῶν Ὀλυμπίων, δύο κυρίως ἐφείλκυσαν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν θεατῶν, διὰ τε τὴν πλοκὴν καὶ τὸ ποικίλον αὐτῶν καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐπιτυχίαν τῶν ἠθοποιῶν, ὁ Μέλαις Πύργος καὶ ὁ Ταχυδακτυλοῦργος, τὸ μὲν ἔργον τῶν Φουρνιῆ καὶ Μεγιῆ, τὸ δὲ τῶν Βρεζίλ καὶ Δεννερύ.

Οἱ ἠθοποιοὶ κ. Τσίντος καὶ κ. Βούλγαρης, ὁ μὲν ἐν τῷ προλόγῳ, ὁ δ' ἐν ταῖς λοιπαῖς πράξεσι τοῦ Μέλαιος Πύργου εἶναι ἀληθεῖς τῆς σκηνῆς κύριοι. Μετὰ πολλῆς τέχνης ὁ κ. Τσίντος ὑποκρίνεται τὸ πρόσωπον τοῦ μεθύσου Λουγγῆ, ἐμμίσθου δολοφόνου καὶ πεπωρωμένου ἁμαρτωλοῦ τοῦ ὀλίγην συναίσθησιν ἔχοντος περὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν πραττομένων, ὅστις ὅμως καίτοι ἐγγηράσας ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀπορρίπτων τὴν μάχαιραν τοῦ δολοφόνου, πρὸ τῆς ἀποτροπαίου καὶ βδελυρᾶς ιδέας τῆς δολοφονίας τῆς ἐκυτοῦ συζύγου, καὶ εἰλικρινῶς μετανοῶν ἐξαγνίζει ἑαυτὸν διὰ σειρᾶς ἀλλεπαλλήλων ἀγαθῶν πράξεων, δι' ὧν τέλος σώζει τῆς καταστροφῆς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἐναρέτου Δουκὸς τῆς Μαντούης, ἐφ' ᾗ καὶ ἀξιοῦται τέλος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ τίτλου τοῦ λοχαγοῦ τῶν σωματοφυλάκων του. Ὁ δὲ κ. Βούλγαρης ζωηρῶς ἐχειροκροτήθη, μετὰ δυνάμεως ὑποκρίθεις τὸν χαρακτῆρα τοῦ ψευδοῦς πρίγκηπος Φραγκίσκου τοῦ υἱοῦ τῆς Ἐπαίτιδος, ὅστις ἐνώπιον μὲν τοῦ δῆθεν πατρὸς του Δουκὸς ὑποκρίνεται τὸν εὐσεβῆ υἱόν· ἀπομονούμενος δὲ παρουσιάζεται ἐν ὄλῃ τῇ εἰδεχθεῖ αὐτοῦ μορφῇ. Ἰδίως δὲ φοβερὸς ἐν τῇ κακούργῳ μεγαλοπρεπείᾳ

του καθίσταται, προφέρων τὴν λέξιν «π λ η ξ ο ν» εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς ὁποίας καὶ αὐτὸς ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος φονεὺς Λουγγῆς φρικᾷ. Καὶ μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ δὲ πρώτην ὑπογραφὴν τοῦ διατάγματος εἰκονίζει λαμπρῶς ἐπὶ τοῦ προσώπου τὴν καταχθόνιον αὐτοῦ χαράν.

Ὅμοιως πάντες οἱ λοιποὶ ἠθοποιοὶ λίαν ἐπιτυχῶς ἐξετέλεσαν τὰ ἐκυτῶν μέρη. Ἡ κ. Σοφία Ταβουλάρη λίαν περιπαθῶς τὸ τῆς φιλοστόργου μητρὸς Δουκίσσης, ἡ κ. Σάϊλλερ τὸ τῆς πτωχῆς καὶ ἐναρέτου Λίνδας συζύγου τοῦ Λουγγῆ, ὁ κ. Κοτοπούλης τὸ τοῦ ἥρωος Παύλου καὶ ἡ κ. Νικηφόρου τὸ τῆς νεαρῆς μνηστῆς του ὡς καὶ ὁ κ. Λαζαρίδης τὸ τοῦ Δουκός. Ὁ κ. Καρδοβίλης λίαν ἐπιτυχῶς ὑπεκρίθη τὸν ψευδομοναχὸν Σπολλέταν.

Πληρεστέρα ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τοῦ Ταχυδακτυλογοῦ τοῦτο δ' ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸν κ. Διονύσιον Ταβουλάρην μετ' ἀπαραμίλλου τέχνης ὑποκριθέντα τὸν Ταχυδακτυλογόν. Κομψὸς καὶ εὐκίνητος ἀγύρτης περιτρέχων τὰς πλατείας τῶν χωρίων ζητεῖ θαυματοποιῶν ἢ ἀφαιρέση ἀπὸ τῶν θυλακίων τῶν ἀπλοϊκῶν χωρικῶν ὀλίγα σολδία· ἀλλὰ δυστυχῶς διακόπτεται ἐξαπίνης, ἐν μέσῳ τινδς τῶν παραστάσεων του, ὑπὸ τῆς ἀφίξεως κομψευομένων τινδς κυρίων, οἵτινες διὰ τῶν εἰρωνειῶν φοβεῖται, μήπως τοῦ μεταβάλλου τὰς σκέψεις του· καὶ δὴ οἱ νεήλιδες προβαίνουν εἰς τὸ ἔργον τῶν προκαλοῦντες τὸν θαυματοποιὸν νὰ προμαντεύσῃ τὰ κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' οὗτος λίαν ἐντέχνως ἀποστρέφων τὸν λόγον πρὸς τοὺς χωρικοὺς, παρακαλεῖ αὐτοὺς νὰ διαλύσωσι τὴν σεβαστὴν αὐτῶν δμῆγυριν, ὑποσχόμενος αὐτοῖς βραδύτερον κατὰ τὴν ὁδὸν Ἑρμητηρίου προμαντεύσει τὰ συμβεβημένα αὐτοῖς. Οὕτω μένει μόνος μετὰ τῶν κομψευομένων, ὧν εἷς, ὁ ἄθλιος Ῥαοὺλ Δαρμαντιέρ, οὗτινος τὸ πρόσωπον ἐπιτυχῶς ὑποκρίνεται ὁ κ. Βούλγαρης, μεγάλως ἐκπληττεται, προμαυτεύοντος αὐτῷ τοῦ Ταχυδακτυλογοῦ τὴν ἐπιθυμίαν ἣν εἶχε νὰ καταφάγῃ τὴν περιουσίαν τοῦ θεοῦ του. Ἐνταῦθα ὁ Ῥαοὺλ εὕρισκε τὸν ἄνθρωπον του καὶ ἰδοὺ, βλέπομεν τὸν Ταχυδακτυλογόν μας ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κόμητος Δεβαρὲν ἀπαιτοῦντα ἀπ' αὐτοῦ τὴν θυγατέρα του. Πάντα ταῦτα μετὰ θαυμασίας δεξιότητος ὁ κ. Ταβουλάρης παριστᾷ· ἰδίως ὁμως ζῶηρὰ ἐπισυρεῖ χειροκροτήματα, ὅταν κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς τῆς μακαρίτιδος Βιδάλ βλέπει ὅτι αὐτὸς οὗτος εἶναι ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος ἐκείνης, εἰς ἧς τὴν καταστροφὴν συνεργεῖ. Ἐντεῦθεν ἡ ὄψις τοῦ ἐκτάκτου εἰς τὸ εἶδος του τούτου δράματος ἐντελῶς μεταβάλλεται· ἅπανα δ' αὕτη ἡ δύσκολος μεταβολὴ θαυμασίως εἰκονίζεται ἐν τῷ ἦθει τοῦ κ. Ταβουλάρη, καὶ νῦν βλέπομεν τὸν ταχυδακτυλογόν μεταβαλλόμενον εἰς ἀληθῆ ἐντιμότητα, δεσπόμενος αὐτοῦ τοῦ τῆς φιλοστοργίας αἰσθήματος, μὴ λησμονοῦντα ὁμως καὶ ἐν ταῖς δεινότεραις αὐτοῦ δοκιμασίαις τὸν εὐτράπελον τοῦ θαυματοποιοῦ χαρκατῆρα.

Καὶ οἱ λοιποὶ ἠθοποιοὶ ζῶηρως ἐπεδοκιμάσθησαν ἐν τῷ δράματι τούτῳ, ὡς ἡ κ. Σάϊλλερ κ. Νικηφόρου, καὶ οἱ κύριοι Λαζαρίδης, Καρδοβίλης, Τσίνοτος. Ὁ δὲ κύριος Νικηφόρος μεγάλως καὶ πάλιν μᾶς δισεκέδασε ποικίλλων τὸ ἐκυτοῦ μέρος, τὸ τοῦ Μυγογάπη, δι' ἀστειοτάτων, ὡς εἴθισται αὐτῷ ἀρτυμάτων. Τέλος ὀφείλομεν, ἀπὸ καρδίας νὰ συγχαρῶμεν τὸν κ. Τυπάλδον ἐπὶ τῇ ἐπιτυχῇ ἐκλογῇ καὶ καλῇ μεταφράσει τοῦ δράματος τούτου.

Τὴν παρελθοῦσαν τρίτην ἐν μεγίστῃ συρροῇ ἐκλεκτοῦ κόσμου, ἐπανέλαβεν ὁ αὐτὸς θίασος μεθ' ἱκανῆς ἐπιτυχίας, τὴν καὶ ἄλλοτε ὑπ' αὐτοῦ διδαχθεῖσαν κωμωδίαν τοῦ Μολιέρου, τὸν περιφρημον Ἀμφιτρώνα. Ὅντως ἄξιος ἐπαίνου εἶναι ὁ θία-

σος Μένανδρος δυνηθεῖς, ἐντὸς τῆς μιᾶς καὶ αὐτῆς ἐβδομάδος νὰ δώσῃ πέντε ὅλως νέας παραστάσεις.

Καιρὸς πλέον νὰ σπεύσωμεν προθυμότερον εἰς ἀρωγὴν τοῦ Ἑλλην. Θεάτρου. Μετὰ χαρᾶς δὲ μανθάνομεν, ὅτι διακεκριμένους ὁμογενῆς, ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Χαριλάου, ἀνὴρ εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ φιλογενέστατος, γνωστὸς δὲ διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς Ἐταιρίας τῶν Φυλακῶν εὐγενεῖς αὐτοῦ ἐνεργείας, πάνυ εὐμενῶς ἤκουσε πρότασιν τινα, γενομένην αὐτῷ ὑπὸ τινος ἀξιοτίμου κυρίου, περὶ γενναίας μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν ὑποστηρίξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου. Κοινὴ εὐλογία θέλει στέψῃ πραγματευομένην τὴν ἰδέαν ταύτην, καθ' ἐποχὴν μάλιστα, ἄλλα ἔθνη ἐν τῇ Ἀνατολῇ, πολὺ ὀλιγοτέρων ἐτῶν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν ἀριθμοῦντα, ἐκαλλιέργησαν κάλλιον ἡμῶν τὴν ἐθνικὴν σκηνὴν των, ὡς ἡ Ῥωμουσία λόγου χάριν. Ἐν μόνῳ τῷ Βουκουρεστίῳ ὑπάρχουσι τέσσαρα Ῥωμουνικὰ θεάτρα, ὧν τὸ ἐν καθ' ὅλα τέλειον.

R.

ΑΠΟ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

Ὑποθέτετε βεβαίως ὅτι αἱ ἀπόκρευοι παρῆλθον πρὸ τεσσάρων μηνῶν· ὅτι ἔληξαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν οἱ πατέρες τῆς ἐκκλησίας μᾶς συνιστῶσι νὰ καθαρίζωμεν ἑαυτοὺς διὰ σκορῶδων, ἐρεβίνθων, καρδάμων καὶ ἐλαιῶν καὶ ἣν ἀποκαλοῦμεν ἅπαντες καθαράν Δευτέραν.

Ἀπατάσθε! αἱ ἀποκρέωοι ἤρξαντο πρὸ δύο μόλις μηνῶν καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἔτι. Ναὶ μὰ τὴν αὐταπάρησιν τοῦ Κουμουνοδούρου, τὴν τιμιότητα τοῦ Βελέντζα, τὸ ἀδέκαστον τοῦ Βώρου καὶ τὸ φιλόμουσον τοῦ Ἀθηναϊκοῦ λαοῦ αἱ ἀποκρέωοι δὲν ἔληξαν εἰσέτι! Ἐμασκαρεύθη τὸ Ἑλληνικὸν ζήτημα ἐν μηνὶ Μαρτίῳ καὶ συνεμασκαρεύθησαν μετ' αὐτοῦ ὁ στρατὸς τὸ ναυτικόν, καὶ ὁ τόπος ὅλος, ἔθηκε τὴν προσωπίδα τοῦ ἀδέκαστου ὀλίγον κατόπιν ἡ δικαστικὴ ἐξουσία καὶ ἐρεζιλευθῆ προχθὲς ἀκόμη ὁ οἰκονομικὸς κλάδος! Ἦτο καιρὸς νὰ μασκαρεύσωμεν καὶ τοὺς ξένους.

Ὁ κληρὸς ἔπεσεν ἐπὶ τὸν Δονιζέτην. Ποῦ ἐνεθυμήθησαν τὸν δυστυχῆ τοῦτον ἄνθρωπον!

Ὡς ἐκ συνθήματος λοιπὸν τὴν ἐβδομάδα ταύτην τὰ θερινὰ ἡμῶν θεάτρα, τὸ Φάληρον καὶ ὁ Ἀπόλλων ἀπεφάσισαν νὰ μασκαρεύσωσι τὸν μέγαν Ἰταλὸν συνθέτην τὸ μὲν διὰ τῆς καταστροφῆς τῆς *Εὐτρουμένης* του, τὸ δὲ διὰ τῆς παραφροσύνης τῆς Λουκίας του.

* *

Τὴν τρίτην τὸ ἑσπέρας κατῆλθον καὶ ἐγὼ μετὰ τοῦ λοιποῦ πλήθους εἰς τὸ Φαληρικὸν ἀλίπεδον. Δὲν εἶμαι ποιητῆς, διότι μὰ τὴν ἀλήθειαν οὐδέποτε κατῶρθωσα νὰ συρράψω δύο στίχους, δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες βυθίζονται εἰς ἀτελευτήτους ῥεμβασμοὺς πρὸ τοῦ σεληνιακοῦ φωτός, ὅταν δύνανται νὰ βυθισθῶσι μᾶλλον εἰς τὴν ἔρευναν λευκοῦ τινος στήθους, οὐδὲ ἀφαιροῦμαι ἀκρῶμενος τοῦ φλοίσβου τῶν κυμάτων, ὅταν πρόκειται νὰ ἀπολέσω διὰ τούτου γλυκεῖας τινὰς ἐκφράσεις ἀνθηρᾶς δεσποινίδος ἢ προκλητικῶς τινὰς λόγους ὠραίας ὑπάνδρου, καὶ ὁμως ὁμολογῶ ὅτι κατῆλθον τὴν ἑσπέραν ἐκείνην εἰς Φάληρον μετὰ ποιητικὰς ἰδέας. Φεῦ! Ἐπέπρωτο νὰ σεθεσῇ πρὶν ἢ ἔτι καλῶς ἀνάψῃ ὁ ποιητικὸς μου οἴστρος καὶ νὰ εὐρεθῶ μετ' ὀλίγον εἰς ἀληθὲς τοῦ Ἄδου σκότος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι φίλος ὢν τοῦ διαβόλου δὲν ἀγαπῶ πολὺ τὸ φῶς, ἀλλὰ δὲν ζητῶ βεβαίως τὸ σκότος, ἵνα συγκρούωμαι μετὰ τοῦ κ. Παρασκευαΐδου, μεθ' οὗ

τρεις συνεκρούσθη τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ἐκλαμβάνων πάντοτε αὐτὸν ἀντὶ ὑψηλῆς τιμῆς Ἀγγλίδος. — Φωντάσθητε ὁποῖον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσον ἐπιφοβὸν σκότος. — Τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς ἀνεπλήρωσαν τὰ κλεφτοφάναρα, ὡς τὰς περι Ἠπειροθεσσαλίας προσδοκίας ἡμῶν ἢ Πρεσβεοκουμουνοδουρικῆ λωρὶς.

Τέλος πάντων κατέφυγον εἰς τὸ θεάτρον, ὅπερ ἀληθῶς τιμᾶ τὴν καλαισθησίαν τῆς Ἑταιρίας. Θὰ μὲ ἐρωτήσητε ἴσως περὶ τοῦ ἐκεῖ κόσμου. Δυστυχῶς οὐδὲν θὰ δυνήθῃ νὰ σᾶς εἶπω περὶ τούτου, οὐχὶ διότι προσηλοῦμαι ὄλος εἰς τὴν μουσικὴν, ὡς ἐπιθυμεῖ ὁ Μεφιστό τοῦ «Μὴ χάνεσαι», ἀλλὰ διότι δὲν κατώρθωσα, ὡς ἐκ τοῦ σκότους, νὰ ἐκτείνω ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ θεάτρου τὴν ὄρασίν μου πέραν τῆς μύτης μου, ἥτις ἄλλως τε δὲν εἶναι πολὺ μεγάλη.

* *

Πῶς σᾶς ἐφάνη ἡ παράστασις τῆς *Euroouμένης*; μὲ ἐρωτᾷ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου ἡ χαριστάτη κ. Ἀδ. Π., ἥτις εἰσῆλθεν ἀπαρτήρητος σχεδὸν ὡς ἐκ τῆς λεπτότητος τοῦ σώματός της εἰς τὸ *compartiment*, καθὼς ποτε ἐξῆλθεν ἐκ κενῆς τιμῆς ἀμάξης ἢ *Sarah Bernhardt*.

— Κυρία μου τὴν ὀρχήστραν καὶ τὴν ὄλην διακόσμησιν τοῦ θεάτρου εὗρον πολὺ ἀνώτερα τῆς προσδοκίας μου, τὰ πρόσωπα ὅμως ἅπαντα ἀληθεῖς καταστραφεῖς τοῦ ὠρχίου ἔργου τοῦ Δονιζέττη. Ἄλλ' ἐκ τῆς ἀποτυχίας τῆς *Euroouμένης* δὲν πρέπει νὰ καταδικάσωμεν ἀπολύτως τοὺς ὑποκριτάς. Νομίζω ἀληθῶς ὅτι ἂν ὁ διευθυντὴς ἀποφασίσῃ νὰ ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ ἔργα ἐκεῖνα, εἰς αὐτοὺς οἱ Γάλλοι ἠθοποιοὶ εἰσὶν εἰδικότεροι, ἢ ἐπιτυχία τῶν προσώπων ἔσται πλήρης, διότι καὶ ὁ βαρύτερος, καὶ ὁ βαθύφωνος καὶ ἡ ὑψύφωνος ἔχουσι καὶ καλὴν φωνὴν καὶ τέχνην οὐχὶ ὀλίγην. Ὁ ὀξύφωνος δὲν εἶναι βεβαίως ἄξιος λόγου, ἀλλ' εἶναι ἄξιος ἐπαίνου, διότι δὲν ἀπεχώρησε τῆς σκηνῆς βλέπων πρὸ αὐτοῦ κοινὸν συρίζον ἀπρεπῶς, ἐνῶ οὐδὲν ἔτι δικαίωμα εἶχε πρὸς τοῦτο.

Ἐσκόπουν νὰ προσθέσω ἔτι κρίσεις τινὰς, ὅτε δὲξῶς ἠκούσθη συριγμὸς, οὐχὶ ἀποδοκιμάζων πλέον τὸν ὀξύφωνον, ἀλλ' εἰδοποιῶν περὶ τῆς ἀφίξέως μας εἰς Ἀθήνας.

* *

Τὸ δεῦτερον *μασκάρουμα* τοῦ Δονιζέττη ἐνόμιζον ὅτι θὰ ἐγένετο τελειότερον τὴν ἐπιούσαν ἐν τῷ Ἀπόλλωνι. Ἄλλ' οἱ Ἴταλοὶ εἰσὶ πονηρότεροι τῶν Γάλλων, διὸ ἔλαβον ἅπαντα τὰ προφυλακτικὰ μέσα, δι' ὧν ἠδύνατο νὰ μὴ διακωμωδῆσῃ πολὺ τὸν πατριώτην των. Οὕτω παρέλειψαν ὅσα μέρη ἐφρόνου ἀνώτερα πολὺ τῶν δυνάμεων των, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἐπεκατέστησαν βοηθητικὰ τινὰ μέσα, δι' ὧν ἡ κρίσις τοῦ κοινῆς καθίσταται ἐπισημότερα.

Γνωρίζετε πλέον ἀρκούντως τὴν δεσποινίδα *Elisa Chara-monte*. Ἡ φωνὴ της, γλυκεῖα ἄλλως τε, δὲν ἔχει ἀληθῶς τὴν δύνάμιν καὶ τὴν εὐστροφίαν, ἀς ἀπαιτοῦσιν οἱ λαρυγγισμοὶ ἐκείνοι τοῦ τεμαχίου τῆς παράφρονος καὶ ὁ κόπος, ὅν δοκιμάζει ἵνα μὴ ἀποτύχῃ ἐν τῇ τρίτῃ πράξει, κινεῖ τὸν οἰκτον παντὸς ἐνδιαφερομένου διὰ τὴν γλυκεῖαν ταύτην κόρην τοῦ Βορρά, εἴτε κόκκινος εἴτε κίτρινος εἶναι οὗτος, ἀλλ' εἶναι ὠραία ἢ νεαρά Φιλλανδῆ καὶ τὰ γυμνά ἐκεῖνα θέλγητρα τῆς ἐξερχομένης ἐκ τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου Λουκίας ἔλκουσι τοσοῦτον τὸ ὄργανον τῆς δράσεως, ὥστε ἀπονεκροῦσι σχεδὸν τὴν αἴσθησιν τῆς ἀκοῆς. — Γνωρίζετε βεβαίως ἅπαντες ὅτι ὁ ἐγκέφαλος ἀδυνατεῖ νὰ προσηλοῦται εἰς πολλὰς ἄμα αἰσθήσεις. —

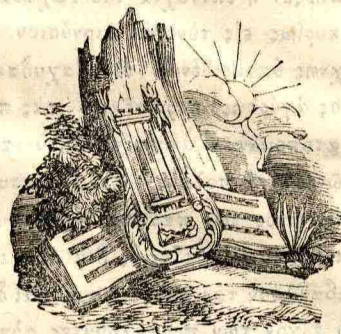
Ὁ ὀξύφωνος *Alexandre Pasetti* φαίνεται καὶ οὗτος καταρῶμενος πολλάκις τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἀνέλαβε νὰ ψᾶλῃ τὸ μέρος τοῦ Ἐδουάρδου, ὅπερ τοσοῦτον ἄλλως τε περιέκοψεν, ἀλλ' ὁπωσδήποτε σώζεται καὶ χειροκροτεῖται τὸ μὲν ἕνεκα τῆς γλυκειάς του φωνῆς, τὸ δὲ χάριν τῶν διαπεραστικῶν ἐκείνων κρυγῶν, ἀς ἐξάγει πρὸς καταστροφὴν ἀναμφιβόλως τοῦ φωνητικῆς τοῦ ὄργανου. Ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος ἐπνίγει κατὰ τὴν τελευταίαν πράξιν ἕνεκα τῆς καταχρήσεως τοῦ μέσου, δι' οὗ ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ τὰς χειροκροτήσεις τοῦ κοινῆς! Τῷ εἶπον, φαίνεται, ὅτι πρέπει νὰ φωνάζῃ, ἵνα εὐχαριστῇ τὸν κόσμον,

καὶ ἠκολούθησεν ἄνευ μέτρου τὴν συμβουλὴν ταύτην!

Ἄλλὰ μὴ ὤμεν ὑπερβολικοὶ καὶ ἄδικοι! Λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ψάλλουσι σχεδὸν καθ' ἑκάστην καὶ ἐν ὑπαίθρῳ, ὅτι δὲν τοῖς ἐδόθη οὐδὲ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν διακοπῶν καιρὸς ἀναπαύσεως, ὡς ἐκ τοῦ λάθους τοῦ διευθυντοῦ τοῦ νὰ ἀναβιβάσῃ ἀμέσως μετὰ τὸν *Faust* τὴν Λουκίαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ ὅτι ἡ μουσικὴ τοῦ ἔργου τούτου τοῦ Δονιζέττη εἶναι οὐχὶ ὀλίγον δύσκολος.

Τέλος πάντων ὅσον καὶ ἂν ἀμφισβητήσῃ δύσκολός τις τὴν ἀξίαν τῶν αἰδῶν τοῦ Ἀπόλλωνος, θὰ ἀναγκασθῇ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὸ ἄσμα των ἀξίζει βεβαίως 1.30. Ἀξίζει καὶ τὰ 20 λ. τοῦ φόρου; Ἀς ἀπαντήσωσιν οἱ εἰδημονέστεροι.

Fauchery.

Sonnet

à Mlle Henriette V. . . .

Lorsque Phoébus le blond, derrière la colline
Ira disparaissant, nous plongeant dans la nuit,
Nous irons nous asseoir dans la forêt voisine,
Du ruissau qui coule entendre le doux bruit.

Là, je te redirai ce que je sens dans l'âme,
Et de ta lèvre, avant de me le refuser,
Te praisant sur mon cœur pour éteindre ma flamme,
Je te prendrai, ma mie, un long et doux baiser.

Si tu voulais, vois-tu, m'aimer comme je t'aime.
Je saurais bien cacher mon bonheur, mais hélas,
Tu ris de mon malheur et tu ne m'aimes pas.

Toi, je ne t'en veux pas, mais, je maudits moi-même,
Pour avoir pû rêver à ce bonheur extrême,
Qui pouvait m'empêcher de courir au trépas.

1880.

R.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπένειμεν ἐσχάτως τὸ παράσημον τοῦ Σωτήρος εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν διαπρέποντας καλλιτέχνους τοὺς κ. κ. Ἀλέξανδρ. Αὐγερινὸν καὶ Ν. Λύτραν. Ὁ κ. Λύτρας εἶναι ὁ γνωστὸς διακεκριμένος ἐξ ἐπαγγέλματος ζωγράφος ὁ δὲ κ. Ἀλ. Αὐγερινὸς τυγχάνει ἐπίσης ἀγαπητὸς τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ, ὡς ἐξ ἔρωτος καλλιτέχνης διακρινόμενος πρὸς τὴν Βάρβητον, πολλάκις παρασχὼν, εὐγενεῖς ὑπηρεσίας καὶ ἀσμένως χρησιμοποίησας πάντοτε τὴν καλλιτεχνικὴν του ἀρετὴν πρὸς ἔργα φιλόφθωπα.

— Τὴν προσεχῆ Τρίτην ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀπόλλωνος ὁ «Ριγολέττος». Ἐλπίζεται ἡ ἐπιτυχία του πλήρης.